Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	WF - Meandry nazewnictwa botanicznego: zioła a ich nazwy , PG_00179165						
Kierunek studiów	Historia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu	2025/2026			
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć				
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji	na odległość (e-learning)			
Rok studiów	1		Język wykładowy	polski polski			
Semestr studiów	2		Liczba punktów ECTS	2.0			
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia	zaliczenie			
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Rusycystyki i Studiów Wschodnich -> Zakład Języka Rosyjskiego i Przekładoznawstwa						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Wanda Stec					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 30.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach	Praca własna studenta		RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0	20.0		50
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów/studentek ze specyfiką i zasadami nominacji językowej roślin o przeznaczeniu leczniczym. Szczegółowa prezentacja zagadnień wymienionych w treściach programowych wykładu. Uświadomienie studentom/studentkom znaczenia więzi łączących człowieka ze światem przyrody - na przykładzie nazewnictwa ziół.						

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	Student/Studentka zna podstawowe pojęcia i stosuje terminologię z zakresu nominacji językowej w sposób precyzyjny i poprawny. Ma podstawową wiedzę na temat specyfiki i zasad nazewnictwa roślin leczniczych oraz rozumie potrzebę stosowania właściwych nazw. Rozumie związek między nominacją językową ziół, będącą przedmiotem zainteresowań językoznawstwa, a zagadnieniami z obszaru innych nauk humanistycznych, a także przyrodniczych, rolniczych i medycznych. Potrafi, korzystając z różnych źródeł, zdobywać, selekcjonować i analizować wiedzę dotyczącą nazw roślin. Zdaje sobie sprawę ze znaczenia więzi łączących człowieka ze światem przyrody, które znalazły odzwierciedlenie w nazewnictwie botanicznym. Mając świadomość posiadanej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę dokształcania się i rozwoju własnych kompetencji z zakresu tematyki wykładu.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja

Treści przedmiotu

Zioła (rośliny zielarskie, rośliny lecznicze): charakterystyka, liczebność gatunków, klasyfikacje. Ludzie a rośliny lecznicze: zielarstwo i ziołolecznictwo na przestrzeni wieków. Pojęcie i sposoby nominacji językowej. Typy nazw gatunków roślin leczniczych. Łacińska nomenklatura naukowa: charakterystyka, zasady. Nazewnictwo wernakularne: nazwy nomenklaturowe, nazwy ludowe, pozostałe nazwy w językach narodowych. Charakterystyka ogólnogramatyczna i zasady pisowni różnych typów nazw. Zapożyczenia wyrazowe i kalki w nazewnictwie botanicznym. Motywacja semantyczna nazw gatunków roślin leczniczych - różnorodność motywów nazewniczych: cechy budowy roślin; siedlisko przyrodnicze; właściwości lecznicze i zastosowanie medyczne; cechy biologiczne; alternatywne wykorzystanie roślin; pochodzenie geograficzne; motywacje kulturowe i odantroponimiczne; nazwy związane z mitologią; inne motywacje.

Wykład jest prowadzony z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, zawierającej ilustracje ziół, których nazwy są analizowane i porównywane. Obejmuje przede wszystkim zagadnienia z zakresu językoznawstwa, ale w celu wyjaśnienia motywacji semantycznej nazw prowadząca sięga do botaniki, ogrodnictwa (zielarstwa), ziołolecznictwa, etnografii, historii farmacji i in. Przykłady nazw gatunków roślin leczniczych są podawane wraz z objaśnieniami w 3 językach: łacińskim (nazwy systematyczne), polskim i dla porównania rosyjskim (tylko wybrane nazwy).

Wymagania wstępne i dodatkowe

Wybór przedmiotu. Znajomość języka polskiego na poziomie pozwalającym zrozumienie tematyki wykładu.

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
Pisemna praca zaliczeniowa (test z pytaniami zamkniętymi)	51.0%	80.0%
Aktywne uczestnictwo w zajęciach (obecność na wykładzie i udział w dyskusji)	70.0%	20.0%

Zalecana lista lektur

Podstawowa lista lektur

1. Stec W., *Nazewnictwo roślin leczniczych: onomazjologiczne modele nominacji językowej w binominalnych nazwach gatunków roślin w językach polskim i rosyjskim w porównaniu z łacińską nomenklaturą naukową*, Gdańsk 2025.
2. Waniakowa J., *Polskie gwarowe nazwy dziko rosnących roślin zielnych na tle słowiańskim*, Kraków 2012.
3. Rejewski M., *Nazwy roślin*, Toruń 2016.
4. Wierzbicka A., *Nazwy roślin jako zwierciadło wiejskiego świata (na materiale gwary kujawskiej)*, Łódź 2023.
5. Rogowska-Cybulska E., *Gwarowy obraz roślin w świetle aktywności nominacyjnej ich nazw (na przykładzie gwary wsi Wagi w powiecie łomżyńskim)*, Gdańsk 2005.

	Uzupełniająca lista lektur	1. Kuźnicka B. (red.), *Historia leków naturalnych, t. 4: Z historii i etymologii polskich nazw roślin leczniczych*, Warszawa 1993. 2. Pastusiak K., *Pogranicze polsko-białorusko-ukraińskie w świetle danych językowych i etnograficznych na podstawie nazw roślin*, Warszawa 2007. 3. Kreiner J., *Słownik etymologiczny łacińskich nazw i terminów używanych w biologii oraz medycynie*, Wrocław; Kraków 1960. 4. Kujawska M., Łuczaj Ł., Sosnowska J., Klepacki P., *Rośliny w wierzeniach i zwyczajach ludowych. Słownik Adama Fischera*, Wrocław 2016. 5. Strzelecka H., Kowalski J. (red.), *Encyklopedia zielarstwa i ziołolecznictwa*, Warszawa 2000.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Która z poniższych nazw gatunku rośliny jest jego nazwą naukową? 1) trąby anielskie 2) *Datura stramonium* L. 3) bieluń dzięcierzawa	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.